

Oświadczenie złożone przez senatora Kazimierza Kleinę na 29. posiedzeniu Senatu w dniu 27 lutego 2025 r.

Oświadczenie skierowane do ministra finansów Andrzeja Domańskiego

Szanowny Panie Ministrze!

Do mojego biura zgłosili się przedstawiciele Pomorskiego Oddziału Krajowej Izby Doradców Podatkowych. Wskazali oni na szereg zagadnień związanych z funkcjonowaniem przedsiębiorców w Polsce, które ich zdaniem wymagają deregulacji w celu uproszczenia systemu podatkowego oraz poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

Poniżej przedstawiam propozycje rozwiązań systemowych zgłoszonych przez Pomorski Oddział Krajowej Izby Doradców Podatkowych.

1. Usunięcie konieczności sporządzania druku ERP-7 dla ZUS w sytuacji, gdy ZUS dysponuje wszystkimi danymi na podstawie składanych deklaracji. Od 2000 r. każdy przedsiębiorca składa imienne raporty dotyczące każdego pracownika, a ZUS i tak żąda dodatkowych danych w sytuacji, gdy pracownik przechodzi na emeryturę lub rentę. Jeśli chodzi o przedmiotowe dane, to do 2000 r. przedsiębiorcy składali tzw. deklaracje imienne, więc ZUS dysponuje odpowiednimi informacjami. Obowiązek uzasadnionego żądania wypełnienia tego druku mógłby dotyczyć jedynie podmiotów, które do końca 1999 r. składały tzw. deklaracje bezimienne, czyli podmiotów, które zatrudniały powyżej 20 osób.

2. Skrócenie bądź likwidacja okresu wypłacania wynagrodzenia za czas choroby przez przedsiębiorców. Działanie takie rodzi kuriozalne sytuacje. Przykład z życia: pracownik podpisał umowę o pracę na miesiąc przed rozpoczęciem zatrudnienia. Na dzień przed wyznaczonym terminem rozpoczęcia zatrudnienia rozchorował się. Pracodawca miał obowiązek wypłacić wynagrodzenie za czas choroby, za 33 dni, mimo że pracownik nie przepracował w jego zakładzie nawet 1 dnia.

3. Likwidacja konieczności ponownych badań lekarskich po ponad 30-dniowej przerwie w pracy spowodowanej chorobą.

4. Likwidacja lub znaczne ograniczenie obowiązków statystycznych dla mikroprzedsiębiorców. W pewnych sytuacjach sprawozdawczość przekracza granice absurdu. Przykładowo: w branży motoryzacyjnej autokomisy zobowiązane są do składania sprawozdań dotyczących liczby oraz wagi posiadanych opon samochodowych i oleju silnikowego. Uwaga: dotyczy to także opon i oleju znajdujących się w samochodach na placu sprzedaży. Generalnie sprawozdawczość wymaga zaangażowania ogromnej ilości czasu, a często także zatrudnienia dodatkowych pracowników.

5. Likwidacja obowiązków dotyczących ochrony środowiska. Chodzi o nadmierne obciążenie przedsiębiorców dodatkowymi obowiązkami dotyczącymi gospodarowania odpadami.

6. Konsolidacja rejestrów. Zbyt duża jest liczba rejestrów, które dotyczą przedsiębiorców – CEIDG, KRS, CRBR, biała lista podatników VAT.

7. Możliwość odwołania przez pełnomocnika pełnomocnictwa do podpisywania deklaracji składanej za pomocą środków komunikacji elektronicznej (OPL-1) w sytuacji rozwiązania zawartej z klientem umowy na świadczenie usług. To pełnomocnictwo może odwołać tylko podatnik, a w ZUS może odwołać również pełnomocnik (PEL-O).

8. Wprowadzenie takich samych zasad odnośnie do naliczania składki zdrowotnej dla wszystkich przedsiębiorców bez różnicowania ze względu na formę opodatkowania.

9. Likwidacja składki zdrowotnej przy zbiegu tytułów do objęcia ubezpieczeniem oraz możliwość zaliczania do kosztów (lub częściowego odliczenia od podatku) składki zdrowotnej dla przedsiębiorców.

10. Uregulowanie przepisów związanych ze świadczeniem usług w ramach działalności nierejestrowanej, które są traktowane jak umowa-zlecenie. Wtedy to klient musi odprowadzić składki do ZUS (działalność nierejestrowana jest przez to martwą instytucją).

11. Zlikwidowanie obowiązku dołączania do każdego pisma informacji o tajemnicy służbowej i RODO, gdyż to powinno być absolutnie oczywiste. Przemnożmy to przez kilka kartek i kilka milionów pism.

12. Zlikwidowanie w informacji o pomocy de minimis zapisów o wysokości pomocy udzielonej podatnikowi. Jest to absolutnie zbędne, ponieważ podatnik przepisuje te dane z portalu SUDOP Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W razie błędu podatnika urzędnik sprawdzający wnioski, do których

załączona jest informacja, prosi o jej skorygowanie, czyli korzysta z tego samego zbioru danych w SUDOP. Dotyczy to wniosków składanych m.in. do ZUS o tzw. wakacje składkowe czy wniosków do urzędów pracy o różnego rodzaju dotacje.

13. Posługiwanie się wytycznymi jako wykładnią prawa przy jednoczesnym braku dostępu podatników do wytycznych. Problem dotyczy KIS i udzielania informacji przez pracowników w Krajowej Informacji Skarbowej. Jeżeli przyjmujemy taki system, to informacje powinny być jawne i dostępne dla podatników.

14. Wydłużenie terminów na złożenie CIT i sporządzenie sprawozdania finansowego do 6 miesięcy po zakończonym roku obrotowym i złożenie w KRS do 9 miesięcy po zakończeniu roku obrotowego, tak jak było to bodajże do końca 2016 r. oraz w czasie pandemii.

15. Aktualizacja objaśnień podatkowych po zmianach przepisów, np. objaśnień dotyczących estońskiego CIT.

16. Aktualizacja interaktywnych druków na stronach gov.pl.

17. Uregulowanie kwestii czynności sprawdzających i nadużywanie tego sposobu kontroli przez urzędy skarbowe.

18. Wprowadzenie jednolitych i przestrzeganych przez organy podatkowe procedur dotyczących kontaktu z podatnikami i pełnomocnikami, w związku np. z nadmiernym wzywaniem przez telefon i unikaniem metody e-mailowej.

19. Odejście od wprowadzania przepisów na szybko, po krótkim vacatio legis.

20. Zaniechanie centralnego ustalania najniższego wynagrodzenia pracowników. Jest to nakładanie na przedsiębiorcę dodatkowych kosztów prowadzenia działalności i odbieranie przedsiębiorcy możliwości oceny pracownika poprzez spłaszczanie wynagrodzeń. Przyznając pracownikowi najniższe wynagrodzenie, pracodawca zmuszony jest podnieść wynagrodzenia pracownikom, których pracę ocenia wyżej niż innych pracowników. Zmiana wynagrodzeń niesie dodatkowe koszty chociażby w postaci zwiększenia opłat ZUS. Narzucanie przedsiębiorcy obowiązkowych stawek wynagrodzenia niesie skutki w postaci zwolnień pracowniczych, zatrudniania na czarno, płacenia pod stołem, fikcyjnego zmniejszania wielkości etatu, np. do 1/2 etatu.

Propozycja: biorąc pod uwagę zarówno społeczny, jak i polityczny wymiar sprawy, proponuje się przy zwiększaniu najniższego wynagrodzenia rekompensować to przedsiębiorcy proporcjonalnym obniżeniem składki zdrowotnej.

21. Rezygnacja z nałożonego na sprzedawców w komisach samochodowych obowiązku rejestracji pojazdu przeznaczonego do dalszej odsprzedaży. Właściciel komis surowo zobowiązany jest dokonać rejestracji zakupionego samochodu w odpowiednim urzędzie, a następnie osoba kupująca ten samochód rejestruje go ponownie. A proces rejestracji w urzędach jest wyjątkowo czasochłonny.

22. Wprowadzenie zmian w rejestracji podmiotów gospodarczych w KRS. Chodzi o odstąpienie od obowiązku zmian umowy spółek prawa handlowego w przypadku niektórych zmian w funkcjonowaniu istniejących spółek prawa handlowego. Przykłady: zmiana siedziby spółki wymaga zmiany umowy spółki; wprowadzenie zmian w zakresie działalności spółki (nowe PKD) wymaga zmiany umowy spółki. Najczęściej zmiany te powodują konieczność wizyty u notariusza.

Propozycja: wystarczy, aby tego typu zmiany dokonywane były przez spółkę poprzez złożenie odpowiedniego formularza KRS informującego o zmianach w funkcjonowaniu spółki.

23. Ograniczenie raportowania schematów podatkowych (MDR) do transakcji transgranicznych, jak to jest w przepisach unijnych. W Polsce zostało to rozszerzone również na transakcje krajowe, co doprowadza do wielu absurdów i niepotrzebnej pracy.

24. Odróżnienie pomyłek w rozliczeniach podatkowych od celowych nadużyć podatkowych, co skutkowałoby zmianą w zakresie odpowiedzialności karnej, dzięki czemu podatnicy oraz doradcy i księgowi nie byłoby karani za pomyłki wynikające z niejasnych i ciągle zmieniających się przepisów lub zmieniania się ich wykładni. Obecnie niezależnie od przyczyn popełnionych błędów przepisy przewidują surowe kary.

25. Dostosowanie sankcji VAT do skali przewinienia i uzależnienie wysokości sankcji od tego, czy naruszenie wynikało z pomyłki, czy ze zwykłego oszustwa.

26. Uznanie ważności dokumentacji elektronicznej na równi z papierową.

27. Zwiększenie liczby wydawanych interpretacji ogólnych przez ministra finansów.

28. Usunięcie przepisu wstrzymującego bieg przedawnienia.

W związku z powyższym zwracam się do pana ministra z następującymi pytaniami.

1. Czy Ministerstwo Finansów planuje wprowadzenie zmian mających na celu uproszczenie systemu podatkowego zgodnie z przedstawionymi postulatami?

2. Czy Ministerstwo Finansów rozważa eliminację obowiązków administracyjnych związanych z raportowaniem, ochroną środowiska i innymi zbędnymi formalnościami obciążającymi przedsiębiorców?
3. Czy istnieje możliwość ujednolicenia zasad naliczania składek zdrowotnych dla wszystkich przedsiębiorców oraz ich częściowego odliczenia od podatku?
4. Czy Ministerstwo Finansów przewiduje uproszczenie procedur rejestracyjnych i raportowych dla mikroprzedsiębiorców?
5. Czy planowane są zmiany w zakresie raportowania schematów podatkowych, tak aby dostosować je do unijnych regulacji?
6. Czy Ministerstwo Finansów pracuje nad stabilizacją przepisów podatkowych i wydłużeniem vacatio legis dla nowych regulacji?
7. Czy resort finansów planuje zapewnienie większej przejrzystości w interpretacjach podatkowych oraz dostępności wytycznych KIS?
8. Czy możliwe jest wydłużenie terminów na składanie CIT i sprawozdań finansowych do poziomu obowiązującego przed 2016 r.?
9. Czy Ministerstwo Finansów planuje zmniejszenie sankcji VAT w przypadku błędów wynikających z niejasności przepisów?
10. Jakie działania zamierza podjąć Ministerstwo Finansów, aby poprawić komunikację organów podatkowych z podatnikami i pełnomocnikami?

Kazimierz Kleina